

ประกาศสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ขอให้เสนอโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ด้วยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีความประสงค์ที่จะให้มีการศึกษาวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ภายใต้หัวข้อวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการออกกฎหมายตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

สถาบันอุดมศึกษา สถาบันวิจัย อาจารย์ นักวิจัย และนักวิชาการที่เกี่ยวข้องซึ่งมีความประสงค์ จะทำการศึกษาวิจัยในหัวข้อเรื่องดังกล่าว ต้องจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีเนื้อหาครอบคลุมประเด็นตาม ข้อกำหนดเบื้องต้นการวิจัยที่แนบมาพร้อมนี้ รวมทั้งประเด็นที่ผู้วิจัยเห็นว่าจะนำมาซึ่งผลงานวิจัยที่มีความเป็น ประโยชน์มากยิ่งขึ้น ผู้สนใจสามารถดาวน์โหลดรายละเอียดได้ที่เว็บไซต์ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎร <https://library.parliament.go.th/th/research-download-documents> และสามารถส่ง ข้อเสนอโครงการวิจัยตามแบบเสนอโครงการวิจัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (แบบ ว.๑) ทางไปรษณีย์ เรียบ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ๑๑๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนน นครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๕๗๖๑ หรือส่งข้อมูลมาทางไปรษณีย์ อีเล็กทรอนิกส์ research๒๐๖๒@gmail.com ตั้งแต่บัดนี้จนถึงวันศุกร์ที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ภายในเวลาราชการ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(นางพรพิศ เพชรเจริญ)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ข้อกำหนดเบื้องต้นการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการออกกฎหมายตามมาตรา ๗๗
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๑. เหตุผลและความจำเป็น

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนถือเป็นหัวใจสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่สะท้อนให้เห็นถึงอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนิติบัญญัติมากขึ้น โดยกำหนดให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายก่อนที่จะมีการตรากฎหมายทุกฉบับ เพื่อนำความคิดเห็นนั้นมาวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน ซึ่งหลักการดังกล่าวถือเป็นการยกระดับกระบวนการออกกฎหมายของประเทศไทยเพื่อให้ได้กฎหมายที่มีคุณภาพสอดคล้องกับแนวคิดกฎหมายที่ดี (Good Regulatory) และสะท้อนเจตจำนงร่วมกันของประชาชนในสังคม อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติที่ผ่านมาพบประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ ทั้งกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย โดยขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนผู้เกี่ยวข้องที่แท้จริงในการแสดงความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายหรือเสนอข้อมูลต่อร่างกฎหมายอย่างครอบคลุมครบถ้วนและตรงประเด็น ประกอบกับวิธีการและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น จำนวนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้เกี่ยวข้องกับร่างกฎหมาย รวมทั้งช่องทางรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อร่างกฎหมายยังไม่ครอบคลุมเพียงพอที่จะสะท้อนความคิดเห็นของประชาชนต่อร่างกฎหมายเท่าที่ควร เนื่องจากขาดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านกลไกที่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง ซึ่งอาจส่งผลต่อคุณภาพของรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายที่จะนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายของรัฐสภา ทำให้ผลของการออกกฎหมายได้กฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน หรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเกินความจำเป็น ส่งผลให้กฎหมายฉบับดังกล่าวขาดความน่าเชื่อถือจากประชาชน และทำให้เกิดปัญหาเมื่อมีการบังคับใช้กฎหมาย

ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจึงประสงค์ให้มีการศึกษาวิจัยในเชิงการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยทำการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นกับการบังคับใช้มาตรา ๗๗ เกี่ยวกับกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ รวมทั้งประเด็นด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน ตลอดจนศึกษาการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติเพื่อเปรียบเทียบกับกรณีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการออกกฎหมาย รวมถึงศึกษาการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศที่ใช้ระบบรัฐสภา เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ที่สะท้อนถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการออกกฎหมายได้อย่างแท้จริงและรอบด้าน ตั้งแต่การจัดทำร่างกฎหมายที่จะต้องมีการตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมาย การรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง และการวิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะประโยชน์ต่อการพัฒนากระบวนการตรากฎหมายของฝ่ายนิติบัญญัติให้มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๒.๑ ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องและผลการดำเนินงานที่ผ่านมาด้านการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการจัดทำร่างกฎหมาย

๒.๒ ศึกษารูปแบบ วิธีการ และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแสดงความคิดเห็น โดยพิจารณาประเด็นทั้งในด้านกฎหมายและช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และประชาชน

๒.๓ วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการออกกฎหมาย

๒.๔ เสนอแนวทางการพัฒนาการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการออกกฎหมายตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๓. ขอบเขตของการศึกษา

๓.๑ ความเหมาะสมของช่องทางและรูปแบบในการรับฟังความคิดเห็น เช่น การรับรู้ช่องทางการรับฟังความคิดเห็น วิธีการ รูปแบบและระยะเวลาของการรับฟังความคิดเห็น การวิเคราะห์และคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับร่างกฎหมาย การเข้าถึงกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ครอบคลุมบริบทด้านกลุ่มวัย และอาชีพ ทั้งในเมืองและชนบท เป็นต้น

๓.๒ เนื้อหาสาระของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความสนใจของประชาชน

๓.๓ ปัญหาและข้อจำกัดในการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

๓.๔ บทบาทการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของหน่วยงานที่เสนอร่างกฎหมาย ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและกระทรวงที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ทั้งกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และประชาชนเป็นผู้เสนอร่างกฎหมาย โดยเริ่มตั้งแต่ส่วนราชการที่เสนอร่างกฎหมาย และการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อให้ร่างกฎหมายนั้นเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรว่าการดำเนินการที่ผ่านมาใช้ระยะเวลาที่วัน โดยศึกษาเป็นกรณีตัวอย่างว่าแต่ละหน่วยงานมีการดำเนินการอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง

๓.๕ ศึกษาเปรียบเทียบหรือถอดบทเรียนการดำเนินการของต่างประเทศที่ใช้ระบบรัฐสภาว่า มีการดำเนินการเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการออกกฎหมาย และการประเมินผลกระทบของกฎหมายอย่างไรบ้าง ตลอดจนการวิเคราะห์ความครอบคลุมด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการออกกฎหมาย

๓.๖ วิเคราะห์เปรียบเทียบกรณีตัวอย่างการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายของประเทศไทย

๔. คุณสมบัติ ความรู้และประสบการณ์ของผู้วิจัย

ผู้วิจัยจะต้องมีคุณสมบัติ ความรู้และประสบการณ์ตามข้อหนึ่งข้อใด ดังต่อไปนี้

๔.๑ เป็นอาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา หรือนักวิชาการอิสระ ในสาขาวิชานิติศาสตร์ และมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายมหาชน โดยมีผลงานวิชาการหรือผลงานวิจัยอันเป็นที่ประจักษ์ ในระดับประเทศ หรือระดับนานาชาติ

๔.๒ เป็นอาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา หรือนักวิชาการอิสระ ในสาขาวิชารัฐศาสตร์ โดยมีประสบการณ์วิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ประกาศให้ทุน และมีผลงานวิชาการหรือผลงานวิจัยอันเป็นที่ประจักษ์ในระดับประเทศ หรือระดับนานาชาติ

๕. ระยะเวลาดำเนินการวิจัย และงบประมาณการวิจัย

๕.๑ ระยะเวลาดำเนินการวิจัยไม่เกิน ๓๖๕ วัน นับจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง

๕.๒ งบประมาณวิจัย ๕๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าแสนบาทถ้วน)

แบบเสนอโครงการวิจัย
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาไทย).....

(ภาษาอังกฤษ)

๒. กรณีเสนอในนามสถาบัน

๒.๑ หน่วยงาน.....

๒.๒ หัวหน้าโครงการ.....

๒.๓ คณะผู้วิจัย.....

๓. กรณีเสนอในนามนักวิชาการอิสระ

๓.๑ ผู้เสนอโครงการวิจัย.....

๓.๒ คณะผู้วิจัย.....

๔. ขอเสนอโครงการวิจัยต่อสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ในวงเงิน.....บาท (.....)

๕. ระยะเวลาทำการวิจัย

๖. รายละเอียดโครงการวิจัยดังข้อเสนอโครงการวิจัยที่แนบมาพร้อมนี้

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑

.....

๒.๒

.....

๒.๓

.....

๓. สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๕. วิธีดำเนินการวิจัย (ระบุระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการศึกษา)

 การวิจัยเอกสาร.....

.....

.....

 การวิจัยเชิงปริมาณ

๑) นิยามปฏิบัติการวิจัย.....

.....

.....

๒) ประชากรเป้าหมายและการสุ่มตัวอย่าง.....

.....

๗. งบประมาณและรายการค่าใช้จ่าย

๗.๑ หมวดค่าตอบแทน

.....บาท
.....บาท
.....บาท

๗.๒ หมวดค่าใช้จ่าย

.....บาท
.....บาท
.....บาท

๗.๓ หมวดค่าวัสดุ

.....บาท
.....บาท
.....บาท

๘. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑

.....
.....

๘.๒

.....
.....

๘.๓

.....
.....

๙. เอกสารอ้างอิง

๙.๑ ภาษาไทย

.....
.....
.....
.....

๙.๒ ภาษาอังกฤษ

.....
.....
.....

๑๐. ประวัตินักวิจัยในโครงการ.....

ชื่อ

ตำแหน่ง.....

ประวัติการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ผลงานวิจัย

.....

.....

.....

.....

.....

๑๑. คำรับรองของหน่วยงาน (กรณีเป็นการเสนอในนามสถาบัน)

.....

.....

.....

.....

.....